

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : D4/1/O.K-00/4 (Devralma)

Karar Sayısı : 00-34/370-208

Karar Tarihi : 12.9.2000

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. M. Tamer MÜFTÜOĞLU

Üyeler : Dr. Kemal EROL (İkinci Başkan), Mehmet Zeki UZUN, Sadık KUTLU, İsmet CANTÜRK, Nejdet KARACEHENNEM, Mustafa PARLAK, A.Ersan GÖKMEN, R.Müfit SONBAY, Kubilay ATASAYAR, Murat GENCER

B- RAPORTÖRLER: K. Oğuz KARAKOÇ, M. Okan ALPAY

C- BİLDİRİMDE BULUNAN: Ficosa SA temsilcisi Ayşegül EDER
BJK Plaza, Spor Cad. No:92 B Blok Kat:9
Akaretler, Beşiktaş / İstanbul

D- TARAFLAR: - Magneti Marelli Yan Ayna Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Basın Ekspres Yolu, Polat İş Merkezi, C Blok, K 2/6
34540 Güneşli / İstanbul
- Magneti Marelli SpA
Via G. Griziotti 4, Milano / İTALYA
- Ficosa International SA
Gran via Carlos, 111 98, Barselona / İSPANYA

E- DOSYA KONUSU: **Magneti Marelli Yan Ayna Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Magneti Marelli A.Ş.)'nin %51 hissesine sahip olan Magneti Marelli SpA'nın bu şirketteki hisselerinin Ficosa International SA (Ficosa SA)'nın Fransa'da yerleşik bir yavru şirketince devralınması işlemine izin verilmesi talebi.**

F- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına en son 23.8.2000 tarih ve 6825 sayı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca düzenlenen 4.9.2000 tarih, D4/1/O.K.-00/4 sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu 8.9.2000 tarih, REK.0.08.00.00/44 sayılı Başkanlık önergesi ile 00-34 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: Bildirime konu devralma işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesi kapsamında izne tabi bir işlem olduğu, ancak Ficosa SA'nın Türkiye pazarında faaliyeti bulunmadığından, bu işlem sonucunda, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde, ilgili ürün pazarında bir hakim durum yaratılması ya da hakim durumun güçlendirilmesi ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığı, bu nedenle devir işlemine izin verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

1. İlgili Pazar

Ürün Pazarı: Devralma işlemine konu olan yan ayna sanayii, araçların sağ ve sol dış bölümlerinde yer alan dikiz aynalarından ve araç içindeki iç aynadan meydana gelmektedir. Yan ayna üretimi, plastik parçalar, ayna ve metal döküm parçalardan oluşmaktadır. Yan aynanın önemli bir bölümünün üretiminde kullanılacak kalıplara sahip olduğu takdirde, farklı ürün üretimiyle uğraşanlar da bu pazara girebilirler, bir diğer deyişle ilgili ürün pazarı potansiyel rekabete açıktır.

Türk Otomotiv Yan Sanayii, iki temel bölüme ayrılmaktadır: 1. Genellikle otomotiv ana sanayii üreticilerince, üretim aşamasında kullanılan ekipman ve sistemleri temin eden ve OEM (orjinal ekipman) olarak adlandırılan bölüm. 2. Taşıt araçlarının kullanımı neticesinde eskiyen parça ve bölümlerin değiştirilmesine yönelik olan yenileme pazarı.

Söz konusu pazarda faaliyet gösteren teşebbüsler, hem orjinal ekipman pazarına, hem de yenileme pazarına yönelik olarak araçların iç ve dış aynalarını ürettiklerinden, ilgili ürün pazarı otomotiv iç ve dış ayna pazarı olarak tespit edilmiştir.

Coğrafi Pazar: Magneti Marelli ürünlerinin tüm Türkiye’de satıldığı ve söz konusu devralma işleminin Türkiye pazarını etkileyeceği düşünüldüğünden, ilgili coğrafi pazar Türkiye Cumhuriyeti sınırları olarak belirlenmiştir.

2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

2.1. Devralma İşlemine İlişkin Tespitler ve Değerlendirme

Devralma sözleşmesine göre, Magneti Marelli A.Ş.’nin %51 hissesine sahip olan Magneti Marelli SpA’nın bu şirketteki hisseleri, yine anılan teşebbüsün İtalya’da kurulu bulunan yavru şirketi Magneti Marelli Retrovisori tarafından devralınacak olup, bu şirket daha sonra söz konusu hisseleri Ficosa SA’nın Fransa’da kurulu ismi henüz belirlenmeyen bir yavru şirketine devredecektir. Bu çerçevede, devralınan şirketin %51 payı nihai olarak, Magneti Marelli SpA’dan, Ficosa SA’nın bir yavru şirketine geçecektir.

1997/1 sayılı Tebliğ’in 2. maddesinde “birleşme veya devralma sayılan haller” düzenlenmektedir. Söz konusu maddenin 1. fıkrası (b) bendi “Herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisini veren araçları devralması veya kontrol etmesi” halinin devralma olarak kabul edilmesini öngörmektedir. Bildirime konu işlem, Magneti Marelli SpA’nın, Magneti Marelli A.Ş.’deki %51 hissesinin Ficosa SA’ya bağlı kuruluşlarca devralınmasıdır. Bu bağlamda söz konusu işlem, anılan Tebliğ kapsamında bir devralma işlemidir.

4054 sayılı Kanun’un 7. maddesine dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Tebliğ’in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesi gereğince, birleşme veya devralma işlemlerinde, tarafların, toplam pazar paylarının piyasanın % 25’ini veya toplam cirolarının 25.000.000.000.000 TL.’ni aşması halinde Rekabet Kurulu’ndan izin almaları zorunludur.

Ülkemiz otomotiv yan ayna sektöründe, orjinal ekipman pazarında üretimin büyük kısmı Magneti Marelli A.Ş., Çerçelik ve Britax firmaları tarafından

gerçekleştirilmekte olup, daha küçük firmalar da yenileme pazarına yönelik üretim yapmaktadır. Orjinal ekipman pazarında Magneti Marelli A.Ş. %.... pazar payıyla hakim durumdadır. Ancak yan aynanın spesifik bir parça olması ve orjinal ekipman ile yenileme pazarlarının birbirlerini ikame etmesi dikkate alınarak, devralma işlemi açısından bu pazarlar tek bir pazar olarak değerlendirilmiştir. Bu durumda ilgili pazarda adı geçen teşebbüsün payı yaklaşık %.... olarak gerçekleşmektedir.

Öte yandan, Magneti Marelli A.Ş.'nin 1999 yılı toplam cirosu ise 1.724.310.000.000 TL. olarak gerçekleşmiştir.

Bu çerçevede, söz konusu devralmaya taraf olan Ficosa SA'nın Türkiye'de faaliyetinin bulunmadığı da dikkate alındığında, tarafların ciroları 1997/1 sayılı Tebliğ'de düzenlenen eşğin altında kalmaktadır. Bununla birlikte, devralınan tarafın ilgili ürün pazarındaki payının yaklaşık %.... olması nedeniyle, söz konusu devralma işlemi, Rekabet Kurulu'ndan izin alınması gereken bir işlemdir.

Bildirim konusu işlemde devralan tarafın ilgili pazarda faaliyetinin bulunmaması nedeniyle, devralma sonucunda ilgili pazardaki rekabet şartlarını etkileyebilecek değişimler ortaya çıkmayacaktır. İşlem sonucunda, yalnızca pazarda faaliyette bulunan bir teşebbüsün ortaklık yapısı değiştiğinden, bir hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin olumsuz yönde etkilenmesinin söz konusu olmayacağı anlaşılmıştır.

2.2. Hisse Devir Sözleşmesindeki Rekabet Etmeme Maddesinin Değerlendirilmesi

Teşebbüsler arası devir işlemlerinde, genellikle, devralan tarafın devreden devir işleminden sonra belirli bir süre için kendisiyle rekabet etmemesi yönünde şart ileri sürdüğü görülmektedir. Özellikle devir işleminin gerçekleştiği pazara yabancı olan devralan teşebbüslerin mevcut pazarda müşteri portföyü, know-how ve kendine ait müşteri portföyü oluşturabilmesi, bir başka deyişle piyasaya uyumunun sağlanabilmesi için makul bir süreye gereksinim duyması nedeniyle, hisse devir sözleşmelerinde yer alan rekabet etmeme hükümleri, ihtiyaç duyulan sürenin aşılmasıyla, ticari hayatın bir gereğidir.

Ficosa SA'nın Magneti Marelli A.Ş.'nin %51 hissesini devralmasına ilişkin "İktisap Anlaşması"nın "Rekabet Etmeme" başlıklı 8. maddesinde;

"a. Herhangi bir ilgili yasa altında rekabet etmeme hususu ile ilgili olarak sunulan başka bir mükellefiyetin yerine Satıcı, Kapanış tarihinden itibaren beş (5) yıl süreyle Satıcının aşağıdaki hususları gerçekleştirmemeyi ve kontrolü altındaki yeni şirketlerin aşağıdaki hususları gerçekleştirmemesini taahhüt ve kabul etmektedir:

Dikiz aynalarının üretimi, tasarımı, araştırılması, satışı alanında dünyanın herhangi bir yerinde dolaylı veya dolaysız olarak herhangi bir ticari faaliyette bulunmak veya yürütmek (söz konusu yasaklama, yukarıda belirtilen faaliyetleri ve aşağıda kalem (ii)' de belirtilen hazırlayıcı nitelikteki hareketleri içermekte, ancak satış sonrası ve pazarlama alanındaki tüm faaliyetleri hariç tutmaktadır.)"

Öte yandan, İktisap Anlaşması'nın "Tanımlar" başlıklı 1. maddesinde, Satılan Varlıklar ve Yükümlülükler şu şekilde tarif edilmiştir:

“...(I) 31 Aralık 1999 tarihi itibarıyla, Magneti Marelli tarafından beyan edildiği üzere Ek B.2’de yer alan varlıklar olan, satın alınan işletmenin işletilmesi için halihazırda kullanılan sabit varlıklar, (II) Satın alınan işletmenin halihazırda yürütüldüğü şekilde sürdürülebilmesi için gerekli fikri mülkiyet hakları ve diğer haklar, (III) Satın alınan işletmenin envanterleri, (IV) Satın Alınan işletmenin işlemesi (aletleri) ile ilgili müşterilerden alacaklar (V) satın alınan işletmenin personeli ile ilgili alacaklar ve (VI) o tarih itibarıyla Türk Ortak Teşebbüslerin %51 lik defter değeri;...”

... “Ticari Markalar” satın alınan İşletme ile birlikte devredilecek, Ek C’de anılan tescilli marka Harman ve Tescil Edilmemiş marka Taisa anlamındadır.”

Ficosa S.A.’nın, Magneti Marelli A.Ş.’nin %51 hissesini devralması işlemi, işletmenin sabit varlıklarını, envanterlerini, defter değerini, müşterilerden ve personelden alacaklarla birlikte işletmenin faaliyetlerini sürdürebilmesi için gerekli olan fikri mülkiyet haklarını kapsamaktadır. Bu çerçevede, Ficosa S.A. Harman ve Taisa markalarını da devralmaktadır.

Devri yapılan işletmenin sahibi bulunduğu markalar, fikri mülkiyet hakları ve müşterilerle yapılmış anlaşmalarla birlikte devredilmiş olması sebebiyle, söz konusu İktisap Anlaşması’nın 8. maddesindeki beş yıl süreli rekabet etmeme taahhüdü kabul edilebilir bir yan sınırlama olarak değerlendirilmiştir.

İ- SONUÇ

Yukarıda yer verilen tespit ve değerlendirmelerin ışığında; bildirim konusu olan Magneti Marelli Yan Ayna Sanayi ve Ticaret A.Ş.’nin %51 hissesine sahip olan Magneti Marelli SpA’nın bu şirketteki hisselerinin Ficosa International SA’nın Fransa’da yerleşik bir yavru şirketince devralınması işleminin, 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında ve anılan Tebliğ’in 4. maddesinde belirtilen pazar payı eşiğini aşması nedeniyle izne tabi bir devralma işlemi olduğuna; ancak bu devralmanın ilgili ürün pazarında hakim durum yaratılması ya da var olan hakim durumun güçlendirilmesi sonucunu doğuracak bir işlem olmadığına, devralma işleminin dayandığı İktisap Anlaşması’nın 8. maddesi ile getirilen sınırlamanın, bu devralma işleminin gerçekleşmesi için gerekli, makul ve kabul edilebilir bir yan sınırlama olduğuna; bu nedenlerle bildirim konusu devralma işlemine izin verilmesine; OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.